

OIKEUDELLINEN YHTEISTYÖ RIKOSOIKEUDEN ALALLA

Oikeudellinen yhteistyö rikosoikeuden alalla perustuu tuomioiden ja oikeudellisten päätösten vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen, ja siihen sisältyy jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämistä koskevia toimenpiteitä monella eri alalla. Lissabonin sopimus on tarjonnut vankemman perustan rikosoikeudellisen alueen kehittämiseksi. Sopimuksella on myös lisätty Euroopan parlamentin toimivaltaa.

OIKEUSPERUSTA

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 82–86 artikla.

TAVOITTEET

Rajatarkastusten asteittainen poistaminen EU:n alueelta on helpottanut huomattavasti paitsi unionin kansalaisten vapaata liikkuvuutta myös rikollisten toimintaa yli valtioiden rajojen. Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueeseen sisältyy toimenpiteitä, joilla edistetään jäsenvaltioiden välistä oikeudellista yhteistyötä rikosoikeuden alalla, jotta voidaan vastata rajat ylittävän rikollisuuden aiheuttamiin haasteisiin. Lähtökohtana on vastavuoroisen tunnustamisen periaate. Kansainvälisen rikollisuuden ja terrorismin torjumiseksi sekä uhrien, epäiltyjen ja vankien oikeuksien turvaamiseksi koko EU:ssa on hyväksytty erityistoimenpiteitä.

SAAVUTUKSET

A. Tärkeimmät säädökset rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön alalla

1. Hyväksymismenettelyt

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) mukaisesti useimmat rikosoikeudellista yhteistyötä koskevat toimenpiteet hyväksytään tavallista lainsäätämisympäristöstä noudattaen ja Euroopan unionin tuomioistuin valvoo niitä. Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueeseen liittyy kuitenkin erityispiirteitä (Irlantia ja Tanskaa koskevat poikkeukset, ks. SEUT:n liitteenä olevat pöytäkirjat N:o 21 ja 22, sekä kansallisten parlamenttien etuoikeutettu asema, ks. pöytäkirjat N:o 1 ja 2). Rikosoikeuden alan oikeudellista yhteistyötä ja poliisiyhteistyötä ei myöskään ole nivottu täysin osaksi EU:n puitteita, vaan ne ovat säilyttäneet joitakin Lissabonin sopimusta edeltäneistä alkuperäisistä piirteistään:

- Komissio jakaa aloiteoikeuden jäsenvaltioiden kanssa edellyttäen, että aloitteen on tehnyt neljäsosa neuvoston jäsenvaltioista (SEUT:n 76 artikla).
- Parlamenttia ainoastaan kuullaan rikosoikeudellisen yhteistyön erityistoimenpiteistä, jotka neuvosto sitten hyväksyy yksimielisesti. Jos neuvostossa ei päästä yksimielisyyteen, vähintään yhdeksän jäsenvaltiota voi silti aloittaa keskenään tiiviimmän yhteistyön.

- 2.** Tärkeimmät tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksytyt säädökset
- a.** Yhteiset vähimmäisvaatimukset rikosoikeudenkäynneissä:
- Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi 2010/64/EU](#), annettu 20. lokakuuta 2010, oikeudesta tulkkaukseen ja käännöksiin rikosoikeudellisissa menettelyissä
  - Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi 2012/13/EU](#), annettu 22. toukokuuta 2012, tiedonsaantioikeudesta rikosoikeudellisissa menettelyissä
  - Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi 2013/48/EU](#), annettu 22. lokakuuta 2013, oikeudesta käyttää avustajaa rikosoikeudellisissa menettelyissä ja eurooppalaista pidätysmääräystä koskevissa menettelyissä sekä oikeudesta saada tieto vapaudenmenetyksestä ilmoitetuksi kolmannelle osapuolelle ja pitää vapaudenmenetyksen aikana yhteyttä kolmansiin henkilöihin ja konsuliviranomaisiin
  - Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi \(EU\) 2016/343](#), annettu 9. maaliskuuta 2016, eräiden syyttömyysolettamaan liittyvien näkökohtien ja läsnäoloa oikeudenkäynnissä koskevan oikeuden lujittamisesta rikosoikeudellisissa menettelyissä
  - Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi \(EU\) 2016/800](#), annettu 11. toukokuuta 2016, rikoksesta epäiltyjä tai syytettyjä lapsia koskevista menettelytakeista rikosoikeudellisissa menettelyissä
  - Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi \(EU\) 2016/1919](#), annettu 26. lokakuuta 2016, oikeusavusta rikosoikeudellisissa menettelyissä epäillyille ja syytetyille henkilöille ja eurooppalaista pidätysmääräystä koskevissa menettelyissä etsityille henkilöille
- b.** Terrorismin torjunta:
- Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi \(EU\) 2016/681](#), annettu 27. huhtikuuta 2016, matkustajarekisteritietojen (PNR) käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten
  - Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi \(EU\) 2017/541](#), annettu 15. maaliskuuta 2017, terrorismin torjumisesta sekä neuvoston puitepäätöksen 2002/475/YOS korvaamisesta sekä neuvoston päätöksen 2005/671/YOS muuttamisesta
  - Euroopan parlamentin ja neuvoston [asetus \(EU\) 2021/784](#), annettu 29. huhtikuuta 2021, verkossa tapahtuvaan terroristisen sisällön levittämiseen puuttumisesta
  - Euroopan parlamentin ja neuvoston [asetus \(EU\) 2023/2131](#), annettu 4. lokakuuta 2023, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1727 ja neuvoston päätöksen 2005/671/YOS muuttamisesta terroristitapauksia koskevan digitaalisen tietojenvaihdon osalta

c. Korruption, kyberrikollisuuden, petosten ja rahanpesun torjunta:

- Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi 2013/40/EU](#), annettu 12. elokuuta 2013, tietojärjestelmiin kohdistuvista hyökkäyksistä ja neuvoston puitepäätöksen 2005/222/YOS korvaamisesta (kyberrikollisuusdirektiivi)
- Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi 2014/42/EU](#), annettu 3. huhtikuuta 2014, rikoksentekovälineiden ja rikosyhödyn jäädyttämisestä ja menetetyksi tuomitsemisesta Euroopan unionissa
- Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi 2014/57/EU](#), annettu 16. huhtikuuta 2014, markkinoiden väärinkäytöstä määrättävistä rikosoikeudellisista seuraamuksista (markkinoiden väärinkäyttödirektiivi)
- Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi 2014/62/EU](#), annettu 15. toukokuuta 2014, euron ja muiden valuuttojen suojaamisesta rahanväärennykseltä rikosoikeuden keinoin ja neuvoston puitepäätöksen 2000/383/YOS korvaamisesta
- Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi \(EU\) 2017/1371](#), annettu 5. heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin
- Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi \(EU\) 2018/843](#), annettu 30. toukokuuta 2018, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen annetun direktiivin (EU) 2015/849 muuttamisesta
- Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi \(EU\) 2018/1673](#), annettu 23. lokakuuta 2018, rahanpesun torjumisesta rikosoikeudellisin keinoin
- Euroopan parlamentin ja neuvoston [asetus \(EU\) 2018/1805](#), annettu 14. marraskuuta 2018, jäädyttämistä ja menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten vastavuoroisesta tunnustamisesta
- Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi \(EU\) 2019/713](#), annettu 17. huhtikuuta 2019, muihin maksuvälineisiin kuin käteisrahaan liittyvien petosten ja väärennysten torjunnasta ja neuvoston puitepäätöksen 2001/413/YOS korvaamisesta

d. Tietojenvaihto jäsenvaltioiden ja EU:n virastojen välillä:

- Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi 2014/41/EU](#), annettu 3. huhtikuuta 2014, rikosasioita koskevasta eurooppalaisesta tutkintamääräyksestä
- Euroopan parlamentin ja neuvoston [asetus \(EU\) 2018/1726](#), annettu 14. marraskuuta 2018, vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavasta Euroopan unionin virastosta (eu-LISA)
- Euroopan parlamentin ja neuvoston [asetus \(EU\) 2018/1862](#), annettu 28. marraskuuta 2018, Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä poliisiyhteistyössä ja rikosasioissa tehtävässä oikeudellisessa yhteistyössä

- Euroopan parlamentin ja neuvoston [asetus \(EU\) 2019/816](#), annettu 17. huhtikuuta 2019, niiden jäsenvaltioiden tunnistamista koskevan keskitetyn järjestelmän perustamisesta, joilla on kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden tuomioita koskevia tietoja (ECRIS-TCN), eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän täydentämiseksi ja asetuksen (EU) 2018/1726 muuttamisesta; tämä asetus liittyy neuvoston puitepäätöksen 2009/315/YOS muuttamisesta kolmansien maiden kansalaisia koskevan tietojenvaihdon ja eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän (ECRIS) osalta 17. huhtikuuta 2019 annettuun [direktiiviin \(EU\) 2019/884](#)
  - Euroopan parlamentin ja neuvoston [asetus \(EU\) 2019/818](#), annettu 20. toukokuuta 2019, kehyksen vahvistamisesta poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä sekä turvapaikka- ja muuttoliikeasioita koskevien EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuudelle
  - Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi \(EU\) 2023/977](#), annettu 10. toukokuuta 2023, jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisestä tietojenvaihdosta ja neuvoston puitepäätöksen 2006/960/YOS kumoamisesta
  - Euroopan parlamentin ja neuvoston [asetus \(EU\) 2023/1543](#), annettu 12. heinäkuuta 2023, eurooppalaisista esittämismääräyksistä ja eurooppalaisista säilyttämismääräyksistä sähköisten todisteiden hankkimiseksi rikosoikeudellisissa menettelyissä ja rikosoikeudellisten menettelyjen perusteella annettujen vapaudenmenetyksen käsittävien rangaistusten täytäntöönpanoa varten
  - Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi \(EU\) 2023/1544](#), annettu 12. heinäkuuta 2023, nimettyjen toimipaikkojen nimeämistä ja laillisten edustajien nimittämistä koskevista yhdenmukaistetuista säännöistä sähköisten todisteiden keräämiseksi rikosoikeudellisissa menettelyissä
- e. Uhrien suojelu:**
- Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi 2011/36/EU](#), annettu 5. huhtikuuta 2011, ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta
  - Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi 2011/93/EU](#), annettu 13. joulukuuta 2011, lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja seksuaalisen riiston sekä lapsipornografian torjumisesta
  - Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi 2011/99/EU](#), annettu 13. joulukuuta 2011, eurooppalaisesta suojelumääräyksestä
  - Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi 2012/29/EU](#), annettu 25. lokakuuta 2012, rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä neuvoston puitepäätöksen 2001/220/YOS korvaamisesta

B. Rikosoikeudellisesta yhteistyöstä vastaavat virastot ja muut asianomaiset elimet

1. Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto (Eurojust)

[Eurojust](#) edistää ja parantaa jäsenvaltioiden viranomaisten yhteistyötä ja niiden välisten tutkinta- ja syytetoimien koordinoitua. Erityisesti se helpottaa kansainvälisten keskinäistä oikeusapua koskevien pyyntöjen ja luovutuspyyntöjen täytäntöönpanoa. Eurojust tukee jäsenvaltioiden viranomaisia kaikin mahdollisin keinoin tehostaakseen rajat ylittävää rikollisuutta koskevia tutkinta- ja syytetoimia.

Eurojust voi pyynnöstä avustaa jäsenvaltiota tutkinta- ja syytetoimissa, jotka koskevat kyseistä jäsenvaltiota ja EU:n ulkopuolista valtiota, jos Eurojustin ja ulkopuolisen valtion välillä on tehty yhteistyösopimus tai jos olennainen etu avun antamisesta on osoitettu.

Eurojustin toimivallan piiriin kuuluvat rikokset ovat samantyyppisiä kuin Euroopan unionin lainvalvontayhteistyöviraston (Europolin) toimivaltaan kuuluvat. Näitä ovat esimerkiksi terrorismi, huumekauppa, ihmiskauppa, väärentäminen, rahanpesu, kyberrikollisuus, omaisuuteen ja julkisiin hyödykkeisiin kohdistuvat rikokset, kuten petokset ja korruptio, EU:n taloudellisiin etuihin vaikuttavat rikokset, ympäristörikokset ja rikollisjärjestöön osallistuminen. Jäsenvaltion pyynnöstä Eurojust voi avustaa myös muunlaisia rikoksia koskevissa tutkinta- ja syytetoimissa.

[Eurojustin tukema EU:n yhteinen tutkintaryhmä](#) on toiminut Ukrainassa maaliskuusta 2022 lähtien Venäjän aloitettua sotilaallisen hyökkäyksen Ukrainaa vastaan helmikuussa 2022. Yhteisen tutkintaryhmän seitsemän jäsentä sopivat 14. huhtikuuta 2023 tutkivansa paitsi väitettyjä sotarikoksia myös joukkotuhontarikoksia Ukrainassa. Ukrainaan kohdistuneen hyökkäysrikoksen syytteesenpanoon liittyvä kansainvälinen keskus, joka on Eurojustiin kuuluva oikeudellinen keskus, mahdollistaa todisteiden vaihdon ja yhteisen syytteesenpanostrategian. Eurojustilla on myös kansainvälinen rikosaineistotietokanta, jolla tuetaan yhteisen tutkintaryhmän työtä ja muita kansainvälisiä rikoksia koskevia tutkimuksia. Eurojust osallistui 2. huhtikuuta 2024 Haagissa järjestettyyn oikeuden palauttamista Ukrainassa käsitelleeseen kansainväliseen konferenssiin, jossa arvioitiin edistymistä rikosten tutkinnassa, rikoksentehtäjäiden syytteesenpanossa ja kansainvälisten toimien koordinoinnissa.

Komissio julkaisi huhtikuussa 2022 [ehdotuksen](#) Eurojustin toimeksiannon laajentamisesta. [Parlamentti](#) ja neuvosto pääsivät muutamaa viikkoa myöhemmin yhteisymmärrykseen tarkistetusta toimeksiannosta, jonka ansiosta Eurojust voi säilyttää, analysoida, tallentaa ja jakaa todisteita sotarikoksista, joukkotuhonnasta ja rikoksista ihmisyyttä vastaan jäsenvaltioiden toimivaltaisten oikeusviranomaisten ja Kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa. Uusi Eurojust-asetus julkaistiin EU:n virallisessa lehdessä 31. toukokuuta 2022, ja se tuli voimaan seuraavana päivänä.

Eurojustia koskeva aiempi oikeudellinen kehys (Eurojustin vahvistamisesta 16. joulukuuta 2008 tehty [neuvoston päätös 2009/426/YOS](#)) tuli voimaan 4. kesäkuuta 2009. [Asetusta \(EU\) 2018/1727](#) alettiin soveltaa 12. joulukuuta 2019. Eurojustin nykyinen oikeusperusta on 30. toukokuuta 2022 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston [asetus \(EU\) 2022/838](#) asetuksen (EU) 2018/1727 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse joukkotuhontaa, ihmisyyttä vastaan tehtyjä rikoksia, sotarikoksia

ja niiden liitännäisrikoksia koskevien todisteiden säilyttämisestä, analysoinnista ja tallentamisesta Eurojustissa.

Eurojust julkaisee vuosittain vuosikertomuksen. Eurojust julkaisi [vuoden 2022 vuosikertomuksensa](#) 24. toukokuuta 2023. Kolme yleisintä viraston vuonna 2022 käsittelemää rikostyyppiä olivat huijaus ja petos, huumekauppa ja rahanpesu.

Eurojustin päämaja sijaitsee Haagissa, Alankomaissa.

2. Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO)

Tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisesta 12. lokakuuta 2017 annettu [neuvoston asetus \(EU\) 2017/1939](#) tuli voimaan 20. marraskuuta 2017. Parlamentti antoi hyväksyntänsä esitykselle neuvoston asetukseksi [5. lokakuuta 2017 vahvistamassaan kannassa](#).

[EPPO](#) on riippumaton viranomainen, jonka vastuulla on tutkia EU:n talousarvion kohdistuvia rikoksia, kuten petoksia, korruptiota ja yli 10 miljoonan euron arvoisia rajat ylittäviä alv-petoksia, asettaa niiden tekijät syytteeseen ja saattaa heidät oikeuteen. Rikosten luettelo saatetaan tulevaisuudessa laajentaa niin, että se sisältäisi esimerkiksi terrorismin.

Parlamentti ja neuvosto nimittivät yhteisellä sopimuksella Laura Codruța Kövesin ensimmäiseksi Euroopan pääsyyttäjäksi seitsemän vuoden toimikaudeksi, jota ei voida uusia.

Toistaiseksi 23 jäsenvaltiota on liittynyt EPPOon, ja ne jäsenvaltiot, jotka eivät vielä ole mukana, voivat liittyä siihen milloin tahansa. Kahden jäsenvaltion liittymisprosessi on parhaillaan käynnissä. EPPO:n keskusvirasto sijaitsee Luxemburgissa, jossa ovat myös pääsyyttäjä ja kaikkien osallistuvien jäsenvaltioiden jäsenistä koostuva syyttäjien kollegio. He johtavat valtuutettujen syyttäjien käytännössä toteuttamia rikostutkintatoimia.

EPPO aloitti toimintansa 1. kesäkuuta 2021, ja sillä on jo meneillään monia tutkimuksia. Työtä jatketaan myös muilla aloilla, joita ovat esimerkiksi kansallisten oikeusjärjestelmien mukauttaminen EPPO-säännöksiin, valtuutettujen Euroopan syyttäjien nimittäminen ja henkilöstön palkkaaminen.

EPPO esitti 9. huhtikuuta 2024 [vuoden 2023 vuosikertomuksensa](#) parlamentin talousarvion valvontavaliokunnan ja kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan yhteiskokouksessa. EPPOlla oli 31. joulukuuta 2023 käynnissä 1 927 tutkintaa rikoksista, joiden arvioitiin aiheuttaneen yhteensä yli 19,2 miljardin euron vahingot. EPPO nosti 139 syytettä, mikä on yli 50 prosenttia enemmän kuin vuonna 2022. Näin se tehosti pyrkimyksiään saattaa petokseen EU:ssa syyllistyneet tuomittaviksi kansallisissa tuomioistuimissa. EPPO:n tavoitteena on keskittyä vahinkoihin liittyvään takaisinperintään, ja sen mukaisesti tuomarit antoivat valtuutetuille Euroopan syyttäjille jäädyttämispäätökset, joiden arvo oli kaiken kaikkiaan 1,5 miljardia euroa eli yli neljä kertaa enemmän kuin vuonna 2022.

EUROOPAN PARLAMENTIN ROOLI

Parlamentti on ratkaisevalla tavalla muovannut rikosoikeudelliseen yhteistyöhön liittyvää EU:n lainsäädäntöä tekemällä rikollisuuden ja korruption torjunnasta

poliittisen painopistealueen. Se on parantanut rikosoikeudellista yhteistyötä neuvoston kanssa tasavertaiselta pohjalta. Tavallista lainsäätämistä sovelletaan lähes kaikilla EU:n rikosoikeuden osa-alueilla muutamien poikkeuksien. Erityinen poikkeus on, että EPPO:n perustamisessa sovellettiin hyväksyntämenettelyä.

Tärkein jäsenvaltioiden välisen rikosoikeudellisen yhteistyön väline on Eurojust. Eurojustia uudistettaessa parlamentti puolsi aktiivisesti parlamentaarisen valvonnan lisäämistä ja tietosuojasääntöjen parantamista.

Parlamentti järjesti 1. joulukuuta 2020 (COVID-19-pandemian vuoksi etäyhteyden välityksellä) ensimmäisen parlamenttien välisen valiokuntakokouksen Eurojustin toiminnan arvioinnista. Kokouksen tarkoituksena oli järjestää ensimmäinen Euroopan parlamentin ja kansallisten parlamenttien toteuttama Eurojustin toiminnan arviointi SEUT:n 85 artiklan ja [asetuksen \(EU\) 2018/1727](#) mukaisesti. [Toinen parlamenttien välinen valiokuntakokous](#) Eurojustin toiminnan arvioinnista järjestettiin 1. helmikuuta 2022 ja [kolmas](#) 30. marraskuuta 2022. [Neljäs parlamenttien välinen valiokuntakokous](#) pidettiin Brysselissä 7. marraskuuta 2023.

Parlamentti hyväksyi 20. tammikuuta 2021 [päättöslauselman](#) eurooppalaisen pidätysmääräyksen ja jäsenvaltioiden välisten luovuttamismenettelyjen täytäntöönpanosta (ja hyväksyi myös ennen Lissabonin sopimusta hyväksytyin, 13. kesäkuuta 2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS täytäntöönpanoa koskevan mietinnön). Päättöslauselmassa parlamentti arvioi yksinkertaistetusta rajatylittävästä oikeusviranomaisten välisestä luovuttamismenettelystä saatuja tuloksia. Tällä menettelyllä korvattiin vuonna 2004 EU:n pitkälliset luovuttamismenettelyt tuomioistuinten päätösten vastavuoroista tunnustamista koskevan periaatteen pohjalta.

Parlamentti hyväksyi 6. lokakuuta 2021 [päättöslauselman](#) tekoälystä rikosoikeudessa ja sen käytöstä poliisi- ja oikeusviranomaisten suorittamassa rikosasioiden käsittelyssä. Parlamentti vahvisti 13. maaliskuuta 2024 [kantansa](#) ehdotukseen asetukseksi tekoälyä koskevista yhdenmukaistetuista säännöistä (tekoälysäädös).

Parlamentti on laatinut äskettäin mietintöjä ja päättöslauselmia seuraavista aiheista: naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan estäminen ja torjuminen, korruption torjunta, ihmiskaupan ehkäiseminen ja torjuminen sekä ihmiskaupan uhrien suojeleminen, rikosoikeudellisen menettelyn siirtäminen, uhrien oikeudet, rahanpesu ja terrorismin rahoitus, varojen menetetyksi tuomitseminen ja takaisin hankinta, vihapuhe verkossa, lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvän materiaalin havaitseminen ja poistaminen, kyberrikollisuus, oikeudenkäytön digitalisointi, lainvalvontayhteistyö, terrorismi ja väkivaltainen radikalisoituminen, tunkeilevat vakoiluohjelmat sekä ulkomainen sekaantuminen ja disinformaatio.

Parlamentti vahvisti 12. maaliskuuta 2024 [kantansa](#) uuteen direktiiviin, joka koskee EU:n pakotteiden rikkomista. Komissio ehdotti tätä direktiiviä joulukuussa 2022 Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen vuoksi. Direktiivi hyväksyttiin 24. huhtikuuta 2024. Direktiivissä määritetään EU:n rajoittavien toimenpiteiden rikkomiseen liittyvät rikokset ja niistä määrättävät seuraamukset ja kriminalisoidaan myös pakotteiden kiertäminen.

Rikosoikeudellisen yhteistyön toimintalinjat ovat vielä kehitteillä, ja niissä painopiste on unionin laajuisten uhkien ja rikosten tehokkaammassa torjunnassa. Parlamentti

on hyväksynyt erityistoimenpiteitä, joilla torjutaan terrorismia, kansainvälistä rikollisuutta, korruptiota, petoksia ja rahanpesua ja turvataan uhrien, epäiltyjen ja vankien oikeudet koko EU:ssa. Lisäksi on hyväksytty useita toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on parantaa jäsenvaltioiden välistä tietojenvaihtoa.

Alessandro Davoli

04/2024